

Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Działowskiego w Wąbrzeźnie

Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie

1. Nauczyciel przedmiotu - Aneta Jaworska, Aleksander Czarnecki, Grzegorz Banaś
2. Wiedza o społeczeństwie jest przedmiotem nauczonym w zakresie podstawowym w klasach pierwszych, a w zakresie rozszerzonym w klasie drugiej i trzeciej jako przedmiot wybrany. Oceniane formy aktywności i przypisywane im wagi wynikają z postanowień §19. ustęp 2. Statutu Szkoły.

Formy aktywności	Waga oceny
Praca klasowa	3
Sprawdzian - w zakresie trzech ostatnich lekcji	2
Kartkówka	1
Odpowiedź ustna	2
Referat	2
Projekt	3
Aktywność	1
Praca domowa	1
Praca w grupach	1
Ćwiczenia	1
Konkursy przedmiotowe, olimpiady (w zależności od etapu)	2-3

3. Zasady zaliczania obowiązkowych form aktywności w przypadku usprawiedliwionej nieobecności są zgodne z postanowieniami Statutu Szkoły zawartymi w §18 ustęp 3, punkty 8-9. W zakresie oceniania obowiązują zasady zawarte w Statucie Szkoły w §18 ustęp 3, punkty 6-7 oraz 10-16.

4. Wymagania edukacyjne wynikają z obowiązującej podstawy programowej zawartej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 12 sierpnia 2012 roku oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły zawodowej II stopnia.

Ocena celująca

Ocenę otrzymuje uczeń, który: twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania, bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, posiada wiedzę wyraźnie wykraczającą poza obowiązujący program nauczania, pracuje nad pogłębieniem wiedzy z zakresu nauk społecznych czytając literaturę popularno – naukową.

Ocena bardzo dobra

Ocenę otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidziany podstawą programową oraz potrafi: wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych, posługiwać się poprawnie terminologią historyczną, politologiczną, prawną, społeczno-polityczną, samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności, przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych, dostrzegać zależności pomiędzy nimi, w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów społecznych i określić ich konsekwencje, dokonywać oceny wybitnych jednostek i ich działań.

Ocena dobra

Ocenę otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania a także potrafi: samodzielnie wyjaśniać typowe zjawiska i procesy z zakresu nauk społecznych, posługiwać się terminologią politologiczną z nielicznymi potknięciami i błędami, sprawnie przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych, jest aktywny w czasie lekcji.

Ocena dostateczna

Ocenę otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na: wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów politologicznych, potrafi zastosować pojęcia i terminy w sytuacjach typowych, ale popełnia błędy, potrafi wskazywać elementarne związki przyczynowo-skutkowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w niewielkim zakresie, ale potrafi: - samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności, - wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów politologicznych. - rokuje uzupełnienie braków w czasie dalszego kształcenia.

Ocena niedostateczna

Ocenę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej, nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów politologicznych, nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych poleceń, nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełniania braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Szczegółowe kryteria ocen – oparte zostały o wymagania edukacyjne do poszczególnych jednostek tematycznych i poziomów wymagań podstawowego rozszerzonego zawartych w poradniku dla nauczyciela:

Klasa I zakres podstawowy po gimnazjum: *Wiedza o społeczeństwie. Autorski program nauczania w zakresie podstawowym „Mamy Prawo” CEO.*

Klasa II i III zakres rozszerzony po gimnazjum: *„Wiedza o społeczeństwie zakres rozszerzony. Odkrywamy na nowo. Plan wynikowy zgodny z programem nauczania.*

Klasa I po szkole podstawowej zakres podstawowy: *W centrum uwagi 1*

Klas I po szkole podstawowej zakres rozszerzony: *W centrum uwagi 1*

1. W przypadku prac ocenianych w skali punktowej ustala się następujący przelicznik:

0% - 30%	- niedostateczny
31% - 39%	- niedostateczny plus
40% - 48%	- dopuszczający
49% - 54%	- dopuszczający plus
55% - 62%	- dostateczny
63% - 69%	- plus dostateczny
70% - 77%	- dobry
78% - 84%	- plus dobry
85% - 94%	- bardzo dobry
95% - 98%	- bardzo dobry plus
99% - 100%	- celujący

*Ocenę celującą uzyskuje również uczeń, który co najmniej na szczeblu wojewódzkim reprezentował szkołę na konkursie bądź olimpiadzie i uzyskał tam wyróżnienie bądź został laureatem.

10. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z WOS do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

A. Uczniowie, którzy uzyskali opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych traktowani są indywidualnie i oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

B. Obowiązkiem nauczyciela jest jak najlepsze dostosowanie wymagań edukacyjnych ucznia do jego możliwości i potrzeb edukacyjnych oraz psychofizycznych.

C. Uczniowie ze stwierdzoną dysfunkcją wymagają w szczególności wzmocnienia poczucia własnej wartości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zwiększania motywacji do nauki.

Dostosowanie obejmuje następujące obszary:

- warunki procesu dydaktycznego,

- warunki dotyczące sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- zewnętrzną organizację nauczania.

Specyficzne trudności w uczeniu się:

Dysgrafia:

Dostosowanie wymagań w odniesieniu do formy tekstu. W przypadku, gdy nauczyciel ma trudności w odczytaniu pracy może poprosić ucznia o przeczytanie fragmentu testu lub odpytać go ustnie z danego materiału. Warto też prosić ucznia o pisanie drukowanymi literami lub pisanie prac przy użyciu komputera. Ocenie nie podlega czytelność, estetyka prac tylko ich wartość merytoryczna.

Dysleksja i dysortografia:

Dostosowanie wymagań wiąże się z wydłużeniem czasu na prace pisemne na sprawdzianie o 5-10 minut (w zależności od rodzaju pracy). Nauczyciel powinien sprawdzić czy polecenia szczególnie na sprawdzanie zostały przez ucznia dobrze zrozumiane. Zaleca się polecenia krótkie i proste. Podczas odpowiedzi ustnych nauczyciel może zadawać pytania naprowadzające lub pomocnicze. W razie potrzeby można podzielić materiał na części. W pracach pisemnych ocenie nie podlegają błędy ortograficzne. Pisanie prac pisemnych może odbywać się ze słownikiem ortograficznym. Przed wezwaniem ucznia do odpowiedzi należy dać mu czas na powtórzenie materiału i skoncentrowanie się. W razie potrzeby zalecane jest wydłużenie czasu pracy na niektóre zadania oraz zwiększenie czasu na opanowanie danego słownictwa. Ważne jest nauczanie polisensoryczne.

Uczeń z zaburzeniami funkcji słuchowo-językowych (np. słabosłyszacy):

- ważne jest zapewnienie pomieszczenia z dobrą akustyką, w razie potrzeby zamknięte okna i posadzenie ucznia w pierwszej ławce;
- nauczyciel powinien znajdować się blisko ucznia gdy przekazuje informację słowną;
- wydłużenie czasu na udzielenie odpowiedzi (np. w przypadku ucznia jękającego się) oraz na uczenie się nowego słownictwa;
- sprawdzanie czy uczeń dobrze zrozumiał treść polecenia, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek;
- zwiększenie metod wykorzystujących zmysł wzroku – pomoce wizualne (historyjki obrazkowe, ilustracje).

Uczeń z zaburzeniami funkcji wzrokowo-przestrzennych (np. słabowidzący):

- posadzenie ucznia w pierwszej ławce, zapewnienie właściwego oświetlenia;

- wydłużony czas na sprawdzianach i na wykonanie określonych zadań na lekcji, a także na opanowanie nowego materiału;
- materiał, który sprawia uczniowi trudność jest dzielony na mniejsze części;
- częste korzystanie z materiałów audio;
- dostarczenie tekstów drukowanych w wersji powiększonej;
- stawianie pytań typu „co widzisz?”, żeby sprawdzić czy należy pomóc uczniowi we właściwej interpretacji materiału.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową:

- dopasowanie stołu, krzesła do potrzeb fizycznych ucznia;
- w razie potrzeby zapewnienie asystenta (osoby, która będzie pomagała w poruszaniu się lub przemieszczaniu osobie);
- jeśli niepełnosprawność wiąże się z brakiem możliwości pisania to dostarczanie materiałów skserowanych albo w formie audiowizualnej.

Uczniowie z chorobami przewlekłymi lub uczniowie, którzy doznali sytuacji kryzysowych, traumatycznych:

- dostosowanie tempa zajęć, zadania domowe dopasowane do możliwości ucznia związanych z sytuacją zdrowotną;
- w razie potrzeby wydłużenie terminu związanego z poprawą sprawdzianów, wyznaczanie indywidualnego terminu;
- możliwość wydłużenia czasu przeznaczonego na pisanie sprawdzianu lub odpowiedź ustną;
- jeśli zajdzie taka potrzeba wolniejsze tempo pracy;
- udzielanie pomocy, wyjaśnień, motywowanie do pracy;
- szczególnie nacisk kładzie się na wsparcie emocjonalne.

Uczniowie nadpobudliwi (np. ADHD) i zespół Aspergera:

- stosowanie krótkich poleceń używając zdecydowanego tonu;
- wyznaczenie jasnego celu i dzielenie materiału na mniejsze partie;
- eliminowanie bodźców rozpraszających z otoczenia;
- używanie jednoznacznego języka, wyjaśnianie metafor, wyrazów wieloznaczne.

Uczniowie z mózgowym porażeniem dziecięcym, epilepsją:

- stosowanie krótkich i zrozumiałych poleceń;
- możliwość wydłużenia czasu na opanowanie większej ilości materiału;
- umiejscowienie ucznia w pierwszej ławce blisko tablicy;
- w miarę możliwości stosowanie ustną formę odpowiedzi.

Wszyscy uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinni mieć ułatwiony oraz umożliwiony dostęp do korzystania z pomocy dydaktycznych. Należy często sprawdzać prace domowe, tak aby na bieżąco eliminować błędy. W sposób szczególny trzeba zadbać o rozwijanie zainteresowań oraz podtrzymywanie motywacji do nauki. Bardzo ważną rolę spełniają różnego rodzaju wzmocnienia pozytywne, np. zachęta, pozytywna informacja zwrotna, docenianie nawet małych sukcesów. W ocenie ucznia uwzględniany jest wysiłek i wkład pracy ucznia, jego aktywność, zaangażowanie, systematyczność a więc stosunek do obowiązków szkolnych, a nie same efekty pracy. Przy ocenianiu prac uczniów ze specjalnymi wymaganiami ocenie nie podlegają błędy wynikające z ich deficytów. Nie można karać za objawy choroby. Należy chronić przed przemocą ze strony grupy rówieśniczej.

Praca z uczniem zdolnym:

- należy poszerzać materiał prezentowany na zajęciach;
- motywować do uczestnictwa w konkursach i olimpiadach;
- przydzielać uczniom zdolnym bardziej ambitne zadania podczas pracy grupowej, indywidualnej;
- dawać możliwość wyboru zadań i prac dodatkowych.